

HRVATSKI glasnik

Godina XXII, broj 42

18. listopada 2012.

cijena 200 Ft

*Seoski (športski) dan, natjecanje u kuhanju
i trgadbeni prošecija u Petrovom Selu*

Komentar

Petica Gradišću iz humanosti

Krema muzičkoga svita se je u minuli tajedni združila pri jednoj krasnoj i plemenitoj ideji, u pomoć prijatelju, kolegaru, sviraču ki je jur duglje betežan, ali svi se ufamo da ćemo vrijeda najzad dobiti človika, Hrvata i svestranoga zabavljača. Svenek je lipa gesta ponuditi pomoćnu ruku mlahavim, i onim ki se najdu u nepriliki, kad bolest ne pita ni mlade ni starje. Na internet-skoj društvenoj mreži kad je objavljen humanitarni bal, lavina je krenula, masa ljudi se je javila da želji diozimat na jedinstvenoj fešti, ka je pak održana prošloga petka. Pravoda posebno se moraju pohvaliti organizatori ki su čuli za tešku situaciju Nardanca i veljek su se začeli študirati, kako njemu i njegovoj familiji olakšati, preobrnuti zlo na dobro, iako za to samo mi ljudi nismo dovoljni. Izmisliti, osmisliti i realizirati u takovi slučajji je vik lako. Ali tribi je bilo kvalitetnom ponudom čim već ljudi skupaspraviti na dobrotvorni koncert, a k tomu je bila potribna velika ljubav i nesebičnost, široko srce svih onih ki su osigurali mjesto, sredstva i sve prateće predmete da se neobična priredba odvija u malom Kulturnom domu Gornjega Četara, koji pravoda je bio uzak za sve dobročinitelje, ki su se odazvali pozivu. Dohotki bala ter još dobrovoljni dari u škatulji gitare pred pozornicom su išli za dobru nakanu. To je znak na neki način cijelomu Gradišću, ljudi imaju srca još i u ovom kriznom času i vrimentu, znaju se okupiti polag plemenite ideje. Janoš Timar, Karambolo, Pinka-band, Čungam, Pinkica izmjenično su guslali pohodnikom, jer jur najpr se je ćutilo, u Gornjem Četaru će se dogoditi nešto fantastično, nešto frenetično, kad se uz toliko srca i duše ljudi opazu iskrenu volju, to svi skupa vezuju u smir dobrog nastojanja. Sami od sebe su se pridružili skupnoj svirki pri ovoj humanitarnoj akciji pod geslom „Svirači za svirača” i bivši seniorski gitaristi, pjevači Panche-rocka pak i Rive s jasnom porukom solidarnosti. Zbog raznovrsne muzike i zbog šarenijega društva i različitih generacijov na fešti je bilo iznimno veselo, u neki trenutki i tužno, ali ona ogromna ćut svih nazočnih da ta dan nisu došli samo u jednostavni bal u južno Gradišću, nego s konkretnim ciljem, cijelo je vrime lebdilo u luftu. Dati podršku mladomu človiku, Gradišćancu, koga je naglo zgrabila teška bolest i dokazati mu da u nevolji nigdor nij sam. A posebno ne oni ki su i dovidob čuda česa dobrog učinili za druge ljude, uskoćno stali pred svakom prošnjom, a svirajući, zabavljajući su proputovali cijelu našu regiju. Svim nam dobro spada svaka pomoć u nevolji, svaka dobra rič, svaka pomoćna ruka a pri ovoj akciji nisu se samo našli prijatelji dobrog srca, nego i mnogi bližnji i poznaniki, a isto tako i nepoznati, svi sa zajedničkom željom da Lacika ozdravi i da se čim prlje vrati na binu, med nas, na muzičku scenu ka ga čeka, zove i potribuje. Zato odsad cijelo Gradišće, koje je prošloga petka položilo ispit iz humanosti s odličnom ocjenom, navija mladomu Nardancu da skupi hrabrost, snagu i uvjerenje i pobjedjuje strašnu i tešku bolest da bude opet svoj, da bude opet veseli čaća svojoj dicit i da bude ta nasmijani mladić ki aktivno kani djelati i sudjelovati u svaki posli u voljenoj Nardi, a još i širje. Kot dovidob.

-Tiho-

„Glasnikov tjedan”

Pitaju se mnogi pripadnici nacionalnih manjina, zar doista znamo tek pjevati, igrati i svirati. Pitaju se to ne samo u Mađarskoj nego i u susjednim državama, a i prilike u kojima djeluju manjinske zajednice poprilično su iste. Izgleda kako kuda god se okrenuli, za svakoga je najbolje ako su nacionalne zajednice takve skupine koje nemaju niti pokazuju potrebu k stvaranju okvira i procesa, socijalizacijskih modela koji će pomoći u oblikovanju nacionalnog identiteta. Jer ako pojedinac, pripadnik zajednice nema priliku identifikacije sa simbolima koji imaju moć stvaranja te iste zajednice i stjecanja znanja o sadržajima nacije, nacionalnog, kako će utemeljiti nacionalni identitet? Definicije

Izgleda kako kuda god se okrenuli, za svakoga je najbolje ako su nacionalne zajednice takve skupine koje nemaju niti pokazuju potrebu k stvaranju okvira i procesa, socijalizacijskih modela koji će pomoći u oblikovanju nacionalnog identiteta.

kazuju kako nacionalni identitet obuhvaća i kulturni i politički identitet. Postoje li političke želje, obrasci koji će zadržati djecu uz nacionalnu grupu roditelja, koji njeguju tek sjećanja na vrijeme djetinjstva u kojim su bosu trčkarali i pri tome u kompaktnoj zajednici naučili jezik svojih očeva. Te zajednice više nema, ostala je tek u ponekom ormaru nošnja. Ona se, i najčešće tek samo ona, izvlači i stavlja u funkciju iden-

tifikacije kroza scenski nastup. Čitam: igra se, svira se i pjeva u narodnim nošnjama, neki ponosno paradiraju, a zaboravlja se vlastito kulturno, povijesno, pa i rodoslovno naslijeđe na određenom prostoru. Zaboravlja se i ne govori se jezik kao osnovna odrednica posebnosti. Uči se, a ne nauči se jezik materinski. Stavlja se on u drugi plan i tamo gdje mu nije mjesto u drugom planu. Ponekad imam dojam kako ga je nepoćudno govoriti i tamo gdje se mora govoriti. Stari su Latini kazali „Nomen est omen”/Ime je znak. Kao da su to roditelji zaboravili. Stari su Latini pa i drugi narodi vjerovali, znam kako isto vjerujemo i danas kako ime sadrži simboličnu i magičnu konotaciju koja će određivati o životu onoga koji ga nosi. Uvjeravam se u to preko imena meni bliskih osoba. Nije nimalo lako biti „različit” ni u multikulturalnom, dapače globaliziranome svijetu što ga krase sve najpozitivnije odlike integracijskih tijekova. Treba itekako truda za to, stvarnih stečenih znanja, ne pukih fraza nalik dodvoravanju, treba ponosa, imena. Ljepota leži upravo u različitosti, različitost je uistinu i bogatstvo. Najljepši, najvredniji mozaik sastavljen je od kockica mnogobrojnih znanja, različitosti, koje tek zajedno čine sliku kojoj vraćamo pogled i koju želimo i mi ostvariti.

Branka Pavić Blažetin

Usavršavanje u matičnoj domovini

Usavršavanje hrvatskih pedagoga za hrvatske dvojezične škole u organizaciji HDS-a organizira se u Kulturno-prosvjetnom centru i odmaralištu Hrvata iz Mađarske «Zavičaju» u Vlačićima na otoku Pagu. Usavršavanje učitelja u matičnoj domovini bit će u razdoblju od 20. do 23. listopada 2012. Predviđeni program: 20. listopada – pristizanje, zauzimanje smještaja, večera, druženje; 21. listopada – u 10 sati predavanja s kraćim konzultacijama; predavači će biti: prof. dr. sc. Robert Bacalja, doc. dr. sc. Smiljana Zrilić i Tomislav Košta; 22. listopada – posjet zadarskim osnovnim školama; 23. listopada – polazak u Mađarsku. Usavršavanju se odazvalo 29 pedagoga: iz Pečuha sedam, Santova osam, Budimpešte osam, Koljnofa četiri, Martinaca dva pedagoga.

Budimpešta

Poziv na otvoreni dan

HOŠIG srdačno poziva one učenike koji su pred izborom škole za daljnju naobrazbu i njihove roditelje na tradicionalni Otvoreni dan ustanove, koja će biti otvorena za zainteresirane 18. listopada između 8 i 14 sati. Na Otvorenom danu pod vodstvom nastavnika mogu sudjelovati na nastavnim satima, pogledati suvremene jezične i stručne kabinete, radionice kulturno-umjetničkog rada, športsku dvoranu i komforni dački dom. U knjižnici će se prikazati film o bogatom i šarolikom životu naše narodnosne ustanove i partnerskim vezama s prijateljskim ustanovama u našoj matičnoj domovini Hrvatskoj. HOŠIG-ova adresa: Bp., XIV. Kántorné sétány 1–3. Tel. broj: 06-1-220-9380
OTVORENI DAN – DAN DOBROG IZBORA!

Aktualno

Baranjski na usavršavanju u Vlačićima

Hrvatska samouprava Baranjske županije od 5. do 7. listopada organizirala je putovanje i usavršavanje za predstavnike hrvatskih samouprava (kojih je u Baranjskoj županiji 41) u Kulturno-prosvjetnom centru i odmaralištu Hrvata iz Mađarske „Zavičaju” u Vlačićima na otoku Pagu. Kako saznajemo od predsjednika Hrvatske samouprave Baranjske županije, oni su snosili troškove putovanja i troškove boravka svojih zastupnika, a ostale samouprave trebale su snositi troškove boravka svojih predstavnika ili su putnici trebali sami podmiriti svoje troškove boravka. Putovanju se odazvalo troje zastupnika Hrvatske samouprave Baranjske županije: predsjednik Mišo Šarošac i zastupnice Vera Kovačević i Ljubica Veber, te je dio hrvatskih samouprava

poslao svoje predstavnike. U nedostatku zanimanja mogli su se prijaviti i drugi zainteresirani putnici, jer mjesta u autobusu je bilo. S putnicima je putovao i Mišo Hepp, predsjednik Hrvatske državne samouprave, ujedno i predsjednik Hrvatske samouprave grada Pečuha, koji je održao predavanje o samoupravnom sustavu Hrvata u Mađarskoj, i najnovijim tendencijama državne politike te o djelatnosti Hrvatske državne samouprave. Putnici su razgledali kulturno-povijesne spomenike gradova Zadra i Paga uza stručnoga vodiča te pomoć Zadarske županije s kojom prijateljsku suradnju ostvaruju Baranjaka županija i Hrvatska samouprava Baranjske županije.

- hg -

Redovita sjednica Hrvatske samouprave grada Baje

Rasprava o nastavi hrvatskoga jezika i odluke o predstojećim programima

Dana 9. listopada održana je redovita sjednica Zastupničkog vijeća Hrvatske samouprave grada Baje. Nakon rasprave, prihvaćeno je izvješće ravnatelja dviju gradskih škola – Osnovne škole na Fancagi i Dolnjaku – o odgoju i nastavi hrvatskoga jezika. Kako nam uz ostalo reče predsjednica Hrvatske samouprave Angela Šokac Marković, unatoč promjenama uoči nove školske godine, nastava hrvatskoga jezika očuvana je u prijašnjem obliku. U Osnovnoj školi na Dolnjaku porastao je ukupan broj učenika koji uče hrvatski jezik, u nekim razredima se podučava usporedno i u više razreda istoga godišta. Nažalost, u nižim razredima opao je broj učenika, u nekima ispod 8, stoga je uz dva sata hrvatskoga jezika dodatno osiguran kružok hrvatskoga jezika, kako bi se osiguralo tjedno četiri sata hrvatskoga. Na Fancagi i dalje postoje čisti razredi učenika koji uče hrvatski jezik, a broj učenika se čak i povećao. Tako polovica ukupnoga broja učenika fancage škole uči hrvatski jezik.

Nadalje bilo je riječi i o predstojećim

aktivnostima bajskih Hrvata. Prema riječima predsjednice Angele Šokac Marković, Zastupničko je vijeće donijelo odluke o hodočašću bajskih Hrvata u Ilok 20. listopada, u suradnji sa santovačkom Hrvatskom samoupravom, o podupiranju puta bajskih učenika na Županijski susret hrvatskih učenika u Baćino 19. listopada, te gostovanju crkvenoga pjevačkog zbora bunjevačkih Hrvata iz Baje u Aljmašu 27. listopada prigodom Spomen-dana biskupa Ivana Antunovića.

Predsjednica Hrvatske samouprave nazočne je vijećnike obavijestila i o tome da je na njihov prijedlog Kulturnoj udruzi „Bunjevačka zlatna grana” dodijeljena Nagrada za narodnosti Bačko-kiškunske županije, koja će im u povodu nacionalnoga blagdana 23. listopada biti uručena na Svečanoj skupštini 19. listopada u Kečkemetu. „Bunjevačka zlatna grana” tim će povodom nastupiti i u prigodnome kulturnom programu, a Hrvatska samouprava grada Baje osigurat će putne troškove.

S. B.

Orbán se žalio na nepošteni tretman MOL-a u Hrvatskoj

Dana 9. listopada: Mađarski premijer Viktor Orbán strahuje da bi „ružan poslovni spor” mogao zatrovati dvostrane odnose s Hrvatskom. On se požalio na nepošteni tretman mađarske naftne tvrtke MOL u Hrvatskoj, na redovitom godišnjem zasjedanju MAERT-a na kojem sudjeluju čelnici mađarskih nacionalnih manjina u susjednim zemljama i u dijaspori, donosi agencija MTI. Orbán je pozvao da se poduzmu napori kako „taj ružni poslovni spor” ne bi zatrovao odnose (s Hrvatskom), prenosi MTI ne navodeći pojedinosti.

MARTINCI – U organizaciji Hrvatske i Seoske samouprave, 22. listopada 2012. g. u mjesnoj športskoj dvorani priređuje se Međunarodni glazbeni festival „Martince”. Nastupom ga otvaraju domaćini: Ženski zbor „Korjeni” i martinački sastav Podravka. Nastupaju još pečuški Orkestar „Vizin”, lukoviški sastav „Drava”; iz Hrvatske: Suhopoljski tamburaši, virovitički Bonita i Gašo band, pitomački Podravski mužikaši; zagrebački Tamburaši za dušu, te osječka Prva liga.

BREME – U organizaciji Njemačke samouprave, a uz potporu mjesnog odbora ITR, 20. listopada priređuje se Švapsko-šokački bal u tamošnjoj športskoj dvorani. Bal započinje kulturnim programom u kojem će nastupiti KUD Mohač iz Mohača pod vodstvom Stipana Filakovića, te KUD Ladislava Matuška iz Kujinja pod vodstvom Ive Grišnika. Slijedi bal sa sastavom Unterrock i Orkestrom Vizin.

MLINARCI – Hrvatska samouprava toga mjesta za članove pjevačkoga zbora, odnosno za djelatne mještane potkraj rujna organizirala je izlet u Hrvatsku. Četrdesetero izletnika posjetilo je grad Krk na istoimenom otoku, a bili su i u uvali Soline. U toplome jesenskom suncu uspjeli su se i okupati u Jadranskome moru.

KANIŽA – Lani je započeo zajednički europski projekt gradova Koprivnice i Kaniže, čija je kratica BOSH i provodi se u sklopu IPA prekograničnog programa Hrvatska–Mađarska. U projektu, u kojem je vodeći partner Koprivnica, a ostvaruju se sadržaji za povezivanje malih i srednjih poduzetnika, odnosno uspostavljanja poslovnih veza, izrađeno je on-line učenje hrvatskoga jezika, koje je namijenjeno upravo poduzetnicima. Zainteresirani on-line tečaj hrvatskoga jezika za početnike i za napredne mogu pronaći na web-stranici: www.kocsiskft.com/elearning/odnosno na stranici <http://www.horvatmindenkinet.hu/>.

Tjedan Hrvata u Kaniži

Kako se živjelo uz granicu prije šezdeset godina, što su karakteristične crte pomorskoga kajkavskoga govora, kako se nekoć pripremalo na svadbu, kako se pleše čip čardaš, i još mnoge zanimljivosti mogli su saznati znatiželjnici na programima Tjedna Hrvata u Kaniži, održavanog od 1. do 5. listopada u organizaciji Hrvatske samouprave. U okviru Tjedna održana je misa na hrvatskom jeziku i potpisan sporazum o suradnji između kaniške Hrvatske samouprave i lendavskoga Hrvatskoga kulturnoga društva Pomurje.

Dr. Đuro Ružić prisjećao se uloge granice između Pomurja i Međimurja

Dr. Erika Rac održala je predavanje o kajkavskome narječju

Kaniška Hrvatska samouprava već godinama priređuje Dane ili Tjedan Hrvata u gradu s namjerom da se tada posvećuje posebna pozornost hrvatskoj povijesti, jeziku, kulturi, običajima i da se s programima obraćaju i mlađim naraštajima. Prema riječima predsjednice kaniške Hrvatske samouprave Marije Vargović, Samouprava želi ulagati u mlade, poradi toga već godinama organizira učenje tamburice i hrvatskoga jezika. Ove je godine Samouprava pokušala usuglašavati s raznim školskim ustanovama da se pokrene učenje hrvatskoga jezika, u tijeku su pregovori s jednom osnovnom školom i, osim Pijarističke gimnazije, s još jednom gimnazijom. Tijekom pet dana zainteresirani su dobili uvid u povijest, kulturu, jezik i običaje pomurskih Hrvata.

Državna granica u životu Hrvata pokraj Mure

Tjedan Hrvata u Kaniži započeo je zanimljivim predavanjem pod naslovom „Uloga državne granice nekad i danas u životu Hrvata pokraj Mure“. Umirovljeni odvjetnik iz Čakovca dr. Đuro Ružić, prijatelj i darovatelj kaniških Hrvata, kroza svoju životnu priču vraćao se u prošlost, jer on je doživio poslijeratna vremena, priključivanje Međimurja Zalskoj županiji, mađarizaciju u Međimurju, zatvaranje državne granice 1949. g., poteškoće prelaženja državne granice, poteškoće učenja mađarskoga jezika i probleme dvojnog vlasništva. Svoje povijesno predavanje obojio je s mnoštvom anegdota na koji način su utjecali politički događaji na život pojedinca.

Gospodin Ružić uvijek je pronašao svoj put bez obzira na politiku, kako je rekao, zahvaljujući nametnutoj politici Mađara naučio je mađarski jezik koji mu je poslije bio na pomoći pri uspostavljanju veza s pravnicima preko granice. Kako reče, veze između dvije države opet su jako dobre, preko granice može se prelaziti bez problema. Premda je g. Ružić blizu svojih osamdesetih godina, raduje se da će se ulaskom Hrvatske u Europsku Uniju vratiti sloboda prelaženja granice kao što je to bilo između Međimurske i Zalske županije. Umirovljeni odvjetnik ni ovaj put nije došao praznih ruku, poklonio je dvije vrijedne knjige o Međimurju za knjižnicu Hrvatske samouprave.

Kajkavsko narječje i običaj izradbe cimera

Ljepota pomorskoga kajkavskog narječja među mlađim naraštajima gotovo je nepoznata. Učenici u osnovnim školama u okviru narodopisa uče nešto o dijalektima, a srednjoškolski koji ne nastavljaju školovanje u našim hrvatskim gimnazijama, više se ne sreću s njim. Predavanje dr. Erike Rac, jednog od autora Rječnika pomurskih Hrvata, upravo je istakla njegovo bogatstvo, inačice u hrvatskim naseljima. Slušatelji srednjih godina koji još govore svoje narječje spominjali su poteškoće prelaženja na književni jezik u nastavi. Predavačica je dala i neke zadatke za pronalaženje razlika u izgovoru, u naglasku, pa čak i u leksiku između govora određenih naselja. S polaznicima hrvatske skupine Dječjeg vrtića u Rozgonyievoj ulici pozabavila se teta Eržika Kőrösi predstavljajući izradbu cimera, svadbenih ukrasa. S pomoću odgojiteljica i

Potpisivanje sporazuma

Kaniški Mješoviti pjevački zbor

članica Hrvatske samouprave djeca su izradila ruže, đurđice, ljubice i drugo cvijeće od krep-papira te slušala priču o pripremama na svadbu.

Potpisivanje sporazuma na Hrvatskoj kulturnoj večeri

Tjedan Hrvata pružio je sadržaje s raznih područja, od intelektualnog do kulturnog, a nije izostavljena ni vjera. Blaž Horvat, rektor varaždinske katedrale, neumorni potpomagaatelj održavanja hrvatskih misa u Pomurju, 3. listopada u Bolničkoj kapeli predvodio je misu na hrvatskom jeziku. Tjedan je okrunjen kulturnim programom u Dvorani Medgyaszay na kojem su nastupali pjevački zborovi iz Kaniže i Serdahela, Tamburaški sastav iz Kaniže i Lendave. Izvođači su predstavljali glazbenu kulturu pomurskoga i međimurskoga kraja. U okviru programa došlo je do potpisivanja sporazuma o međusobnoj suradnji između kaniške Hrvatske samouprave i lendavskoga Hrvatskog kulturnog društva Pomurje, što su svojim potpisima potvrdili predsjednica Marija Vargović i predsjednik Đani- no Kutnjak. Dvije organizacije već nekoliko godina surađuju, međusobno gostuju na priredbama, a ubuduće će nadalje pronalaziti zajedničke aktivnosti.

– Prva veza s Hrvatima iz Kaniže uspostavljena je preko Mješovitog odbora za suradnju Međimurske županije s pomurskim Hrvatima, u koji su

se učlanili i Hrvati slovenskoga Pomurja iz Lendave – reče predsjednik Kutnjak nakon potpisivanja sporazuma, te naglasio: – *Sudbina nam je ista, sami se moramo brinuti za očuvanje tradicije, svatko u svojoj zemlji, ali možemo i podupirati jedan drugog u tim nastojanjima. Naše je kulturno društvo već nekoliko puta nastupalo na kaniškim hrvatskim priredbama, a pjevački zbor i kaniški tamburaši prošle su godine gostovali na Lendavskoj trgadbi. Poticaj za potpisivanje sporazuma krenuo je od kaniške zajednice, ali mi smo to rado primili. Prema sporazumu, ubuduće ćemo još više dati uzajamnu pomoć u organiziranju priredaba, obavijestit ćemo jedni druge o natječajima, o organiziranim priredbama, najmanje godišnje jedanput se međusobno pozivamo na kulturnu priredbu i bude li mogućnosti, pokušat ćemo se zajedno kandidirati za razne projekte.*

Ugovorene stranke smatraju da u budućnosti im je obveza da se sporazum i suradnja oživotvori. Tjedan Hrvata okončan je plesničnicom i druženjem uz glazbu kaniških i lendavskih tamburaša.

beta

Kaniški i lendavski tamburaši sviraju skupa

Sjednica Predsjedništva Saveza Hrvata u Mađarskoj

Sukladno odredbama Statuta Saveza Hrvata u Mađarskoj predsjednik Joso Ostrogonac sazvao je sjednicu Predsjedništva narečenog tijela, koja će se održati u petak, 26. listopada u 10.30 sati, u prostorijama Hrvatske samouprave Željezne županije (Sambotel, Ul. Sugár 9). Za sastanak je predložen sljedeći dnevni red: Dogovor sa čelnicima Društva Gradišćanskih Hrvata u Ugarskoj, Program i prijedlozi za odličja povodom Dana Hrvata, Ostala pitanja i prijedlozi.

SAMBOTEL – Kako nas je informirao Andraš Handler, predsjednik Društva Gradišćanskih Hrvata u Ugarskoj, zajednička sjednica dvih predsjedništava Saveza Hrvata u Mađarskoj i Društva Gradišćanskih Hrvata u Ugarskoj će biti održana 26. oktobra, u petak u 10.30 uri, u Uredu Hrvatske samouprave Željezne županije (Sambotel, Ulica Sugár 9.). Skupni sastanak dvih predstavništava je bila ideja gradišćanskoga predsjednika, ku su odobrili svi nazočni člani Predsjedništva SHM-a, na redovnom zasjedanju, priredjenom u misecu augustu u Petrovom Selu.

KEMLJA – Koncem ovoga miseca na kablovskoj lokalnoj televiziji gane se, misečno najmanje jednoč, redovna emisija na hrvatskom jeziku od pol ure. I dovidob su se emitirale snimke o različiti hrvatski događaji kot npr. shodišće kod kapele Sv. Ane u Austriji, nadalje izlet KUD-a Konoplje u Novom Selu i Čunovu u Slovačkoj, ali odsad je cilj da se ne samo sirovi materijali pušćaju na ekran, nego hrvatski prilogi budu uređivani i rizani ter sastavljani na malo profesionalniji način. O ovoj dobroj visti nam je povidao Franjo Nemet, gdo će se zeti za televizijsku skrb, a u planiranom programu predviđja razgovore s istaknutimi osobami Hrvatov u Kemlji i okolici, izvješća, visti, sve na mješnom hrvatskom govoru, u pratnji natpisov i na ugarskom jeziku. Važno je da se u budućnosti stanovnici sela sve više informacij dostanu na tom jeziku koji se nevjerojatnom brzinom zgublja u ovom selu.

SERDAHEL – Hrvatska samouprava „Stipan Blažetin” od listopada pokrenula je tečaj hrvatskoga jezika za početnike i za napredne, na koje se prijavilo više od trideset pet osoba iz samoga mjesta, odnosno iz okolice. Tečaj jezika za Serdahelce je besplatan, naime njihove troškove snosi Hrvatska samouprava, a za polaznike iz drugih naselja je 250 forinti po satu. Mjesto za održavanje tečaja besplatno je ponudila Hrvatska osnovna škola „Katarina Zrinski”. Polaznici su u većini odrasli, ali ima i nekoliko srednjoškolaca. Zainteresirani mogu učiti jezik svakog četvrtka od 18 do 19.30 sati.

Hrvatsko-mađarska konferencija za razvoj trgovine i susret poduzetnika

ČAKOVEC – Dana 18. listopada čakovečka Županijska komora sudjeluje Hrvatsko-mađarskoj konferenciji za razvoj trgovine i susretu poduzetnika u Kaniži. Konferenciju organizira Trgovinska i industrijska komora grada Kaniže, na čelu s predsjednikom Józsefom Polayem, a pozvani su, među ostalima, predstavnici županijskih gospodarskih komora iz sjeverne Hrvatske, diplomatskih predstavništava i poduzetništva. Dogovor o sudjelovanju ŽK Čakovec na konferenciji postignut je prigodom nedavnog posjeta izaslanstva kaniške Trgovinske i industrijske komore komori u Čakovcu 6. rujna 2012, gdje je zaključeno da se učvrste poslovne veze dviju regionalnih komora, te gospodarska suradnja između Hrvatske i Mađarske, a osobito dviju susjednih županija, Međimurske s hrvatske strane i Zalske s mađarske strane.

Izvor: hgk

BURSA HUNGARICA

Natječaj za socijalne stipendije

Mjesne samouprave do 26. listopada mogu se priključiti, odnosno raspisati natječaj BURSA HUNGARICA za socijalno stipendiranje visokoškolaca za 2013. godinu. Natječaj je otvoren do 23. studenoga, a lista mjesnih samouprava koje su se priključile natječaju do 31. listopada ove godine bit će objavljena na web-stranici www.enternet.gov.hu pod linkom „Bursa Hungarica“/ „Priključena naselja“. Kao i dosada, natječajem tipa A podupiru se oni koji su već započeli studij, a potpora se dodjeljuje za drugu polugodinu školske godine 2012/2013. i za prvu polugodinu 2013/2014, a natječajem tipa B podupiru se učenici srednjih škola pred maturom, ili maturanti koji još nisu započeli studij, a potpora se dodjeljuje od prve polugodine školske godine 2013/2014. u trajanju 3 x 10 mjeseci. Stipendije sufinanciraju mjesne i županijske samouprave, koje u jednakom iznosu podupire i Ministarstvo nacionalnih resursa.

Novina je od ove godine da se nakon registracije na www.eper.hu/eperbursa/paly/palybelep.aspx elektronski popunjeni obrazac isprintan i potpisan dostavlja mjesnoj samoupravi do naznačenog roka (23. studenoga). Natječaje će mjesna samouprava vrednovati putem EPER Bursa sustava do 17. prosinca, a do 21. prosinca dati javnu obavijest odnosno obavijestiti natjecatelje o donesenoj odluci. Fond za dodjelu potpore do 1. travnja natjecatelje odnosno mjesne i županijske samouprave će obavijestiti o iznosu mjesečne potpore.

Izložba plakata, monografija, premijera – proslavljena 20. obljetnica pečuškoga Hrvatskog kazališta

Dana 21. rujna u svečanim okvirima proslavljena je 20. obljetnica utemeljenja pečuškoga Hrvatskog kazališta

Slavljenika je pozdravio pečuški gradonačelnik Zsolt Páva, na fotografiji uz ravnatelja pečuškoga Hrvatskog kazališta Slavena Vidakovića i urednika dvojezične monografije *Dva jezika, dvije kulture – jedno kazalište*, Lászla Juhásza

Prva profesionalna hrvatska premijera u Mađarskoj, predstava Miroslava Krležina Kraljevo, u režiji Lászla Bagossya, u koreografiji Antuna Vidakovića, uprizorena je u okviru Pečuškoga ljetnog kazališta 27. srpnja 1990. g. na otvorenoj pozornici u Ulici Káptalan. Ljubav prema scenskom pokretu i kazalištu tjerala je Antuna Vidakovića da, zajedno s

Lászlom Bagossyem, ustraje na zamišljenom putu. Iz njihove suradnje u Pečuškome ljetnom kazalištu, potom u Malom kazalištu, došlo je do ostvarenja prve profesionalne kazališne predstave i na hrvatskom jeziku u Mađarskoj, do uprizorenja Krležina Kraljeva uza svestranu pomoć koju je Pečušcima pružio Zvonimir Ivković, tadašnji intendant

László Bagossy (u bijelom sakou), redatelj prve profesionalne kazališne predstave na hrvatskom jeziku u Mađarskoj, Krležina Kraljeva, 29. srpnja 1990. godine, potpisuje režiju najvećega broja predstava stavljenih na pozornicu Hrvatskog kazališta u proteklih 20 godina

Hrvatskoga narodnog kazališta u Osijeku, i njegovi glumci. Kraljevo je bio presudan korak na putu k samostalnomu hrvatskom kazalištu u Mađarskoj. Pokazala se potreba za kazalištem na koju se moglo pozivati kod nadležnih financijera. Godine 1992. osnovan je Hrvatski odjel unutar Maloga kazališta, kako bi i službeno 8. svibnja 1992. u budimpeštanskom Várszínházu, izvedbom Brešana Hamleta u selu Mrduša Donja, u režiji Lászla Bagossya proklamirano postojanje spomenutog Odjela Maloga kazališta uz potporu grada i nadležnog ministarstva. Odjel je dobio tri milijuna forinti. Stvoreni su uvjeti i

Scena iz predstave *Joško Rakić, danski kraljević*; na fotografiji: *Eva Polgar, Stipan Đurić i Robert Ugrina*

jamstva za dobivanje godišnje financijske potpore nadležnog ministarstva. Odredili su se planovi i okviri djelovanja. Dvije predstave komornog tipa, jedna za odrasle, jedna za djecu, i jedna veća, zahtjevnija predstava kojom bi se pokušalo profilirati tzv. „kompleksno kazalište” te ostvarivanje uloge „putujućeg kazališta”.

Na svečanoj proslavi utemeljitelj Hrvatskog kazališta i njegov prvi ravnatelj od osnutka do 2009. godine Antun Vidaković, zbog bolesti koja ga muči posljednjih nekoliko godina, nažalost, nije mogao nazočiti. Ali njegov duh je bio sa svima onima koji su se toga dana okupili, jer i svečanost je bila na neki način posvećena ne samo pečuškomu Hrvatskom kazalištu nego i Antunu Vidakoviću, što su u svojim istupima te večeri naglašavali svi govornici, bilo prilikom otvaranja izložbe plakata 20 godina kazališnih predstava, Hrvatskog kazališta u Galeriji Csopor(t) Horde bilo pri predstavljanju monografije o Hrvatskom kazalištu *Dva jezika, dvije kultu-*

re – jedno kazalište, Dvadeset godina Hrvatskog kazališta Pečuh. Nazočne je pozdravio i pečuški gradonačelnik Zsolt Páva, izložbu plakata otvorio književnik Tahir Mujičić, a knjigu predstavio njezin urednik László Juhász. Potom je u kazališnoj dvorani izvedena premijera predstave Jánosa Háya koju je na hrvatski jezik preradio Ivan Tomek naslova *Joško Rakić, danski kraljević*, tranzicijska priča, svojevrsna igra na dramski tekst Ive Brešana. Predstava *Hamleta u selu Mrduša Donja*. Predstavu je režirao László Bagossy, koji je tijekom proteklih 20 godina Hrvatskog kazališta potpisao redateljski najveći broj uprizorenih tekstova, a uz izvrsnog Roberta Ugrine u ulozi Luje Bukvića slijede ga Slaven Vidaković u ulozi Joške Rakića, Stipan Đurić u ulozi Pere Pavića te ostali: Marica Fačko (Janjica), Eva Polgar (Marica), Rafael Arčon (Janko Šonjić); Zoltan Gatai (Andro Kunić), seljaci: Đula Beri, Dominik Süveges, Kata Filaković (seljanka Đurđica). Lekturu predstave potpisuje dr. Ernest Barić, kostimografiju Zsuzsa Tresz, scenografiju Levente Bagossy, asistenciju redatelja Đula Beri, ton Máté Szabó, svjetlo Béla Ilkaházi, garderobu Katica Bunjevac, rekvizite Jozo Kovačević, a voditelj je tehnike Béla Ilkaházi. Kako funkcionira vlast, prikazuje i ova predstava kroz sliku ponašanja mjesnih moćnika i mjesnih šerifa, kojima nitko ne proturječi, nego marno svi staju u red za šaku zlata.

Onaj tko se ne zna okoristiti, osuđen je na propast, i izrugivanje, napušten od svih, pa i onih najbližih u čiju ljubav besprijeporno vjeruje. Kako se prevara dovodi do uspjeha, kako se ona nagrađuje i slavi, kako se zadržava vlast i ponovno bira, pokazuje i ova predsta-

Slavju su nazočili brojni uzvanici, među njima i predsjednik HDS-a Mišo Hepp

va. Pokazuje kako se moćnici, ističući sebe kao jedinu moguću alternativu, koriste neobrazovanošću i ravnodušnošću takozvanog naroda, članova zajednice bogateći tek sami sebe, krađom i materijalnih i intelektualnih dobara. Oni koji iskreno vjeruju u istinu i čistoću svojih postupaka, bivaju osuđeni. Stoga i nije to tek tranzicijska priča, nego univerzalna priča o sustavu moći, vlastodržcima, diktaturi, vlasti...

Nakon predstave slijedilo je druženje u Hotelu Palatinus gdje su slavljenike pozdravljali i darivali pristigli gosti, tako i intendant HNH Osijek Božidar Šnajder, intendantica osječkoga Dječjeg kazališta «Branko Mihaljević» Jasminka Mesarić, v. d. intendanta HNK Split Duško Mucalo, predsjednik HDS-a Mišo Hepp, generalna konzulica Ljiljana Pancirov, đakovački dogradonačelnik i saborski zastupnik Ivica Mandić... Svi su naglasili važnost i ulogu pečuskoga Hrvatskog kazališta u očuvanju samobitnosti Hrvata u Mađarskoj i promicanju hrvatske kulture, njegovu posredničku ulogu u približavanju kulturnih vrijednosti dvaju naroda, hrvatskog i mađarskog, uza želje još niza uspješnih predstava na radost gledatelja.

Branka Pavić Blažetin

Večer Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj i plesačnica

U organizaciji Hrvatske samouprave grada Šeljina i Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj, u Domu kulture Ormánsága 14. listopada priređena je književna tribina u sklopu koje je na popularan način predstavljeno izdanje Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj, knjiga Josipa Gujaša Džuretina: Iz pozadine. Predstavljajući su bili urednik knjige, znanstveni novak Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj Silvester Balić, ravnatelj Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj mr. sc. Stjepan Blažetin i umirovljeni ravnatelj Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj dr. Ernest Barić.

O vremenu u kojem je stvarao i živio Josip Gujaš Džuretin govorio je vrsni poznavatelj njegova djela Ernest Barić

«Mi moramo dati savremeno i moramo znati što je savremeno, a to se može samo onda ako se gradimo na savremenoj poeziji, jer je u svemu tome dato ono što moramo znati o današnjem svetu pesničke reči. Neko može pomisliti da je tu reč samo o estetskom kriteriju. Ja kažem, ne! Reč je o stvarnosti u kojoj živimo i pesnik mora da se snađe u toj stvarnosti sredstvima savremenog pesničkog delovanja, jer u suprotnom slučaju nije osposobljen da našem čitaocu da savremeno delo» – pisao je Josip Gujaš Džuretin (Martinci, 23. prosinca 1936–Budimpešta, 1. svibnja 1976), književnik i povjesničar. Osnovnu je školu završio u Martincima, maturirao 1955. u sigetskoj Gimnaziji „Nikola Zrinski“. Studije je započeo na Višoj pedagoškoj školi u Segedinu i Pečuhu, odakle prelazi na Filozofski fakultet Sveučilišta „Eötvös Loránd“ u Budimpešti gdje 1961. diplomira iz povijesti i „hrvatskosrpskog jezika i jugoslavenske književnosti“. Na istom je fakultetu 1965. godine doktorirao s temom Politika nasilne mađarizacije u Europi i Mađarskoj (Pomađarivanje u županijama Somogy i Zala [Međimurje]) i „nacionalna obrana Mađara u Slavoniji“ za vrijeme dualizma.

Od 1961. do 1967. radi kao profesor u budimpeštanskoj Hrvatskosrpskoj gimnaziji. Zbog narušenoga zdravstvenog stanja 1970. odlazi u invalidsku mirovinu. Preminuo je nakon duge i teške bolesti, pokopan je u svome rodnom selu.

U književnosti se javio s pjesmama sredinom šezdesetih godina XX. stoljeća na stranicama Narodnih novina i Narodnog kalendara. Posthumno mu je objelodanjena zbirka izabranih pjesama Povratak u Podravinu, Budimpešta, 1977. i dvojezična zbirka pjesama

dara od 29. lipnja 1967. do 18. prosinca 1980. godine. Riječ je o pjesmama koje nisu uvrštene u antologiju U kolo (1969) i pjesnikove objavljene zbirke: Povratak u Podravinu i Iverje. Ako je neka pjesma već bila objavljena u spomenutim zbirka, ali je u Narodnim novinama ili Narodnom kalendaru objavljena kao dio nekoga ciklusa, također je uvrštena u knjigu kako se ne bi remetila cjelina. Pjesme su poredane kronološki i prenesene onako kako su objelodanjene u Narodnim novinama i Narodnom kalendaru, intervencije su učinjene samo kod očitih tipkarskih pogrešaka.

Nakon ove zanimljive književne večeri, kojoj je nazočila i generalna konzulica Ljiljana Pancirov, a goste pozdravio nekadašnji predsjednik šeljinske Hrvatske samouprave Đuso Dudaš u nazočnosti sadašnjih zastupnika i njezina predsjednika Šandora Matorica, dugo je ostala pod dojmom zanimljivih predavanja, ali i riječi koje su se čule kako je slična večer u Šeljinu održana davno, ima tome i petnaestak godina. To više su potrebni ovakvi popularno-znanstveni prikazi.

Poticateljica je šeljinskog događanja Hena Gažić, članica Matice hrvatske Ogranak Pečuh. Pobrinula se ona i za plesačnicu koja je slijedila predavanjima uz Orkestar Vizin i korake koje je nazočnima pokazivala Vesna Velin. Napomenimo kako je pri šeljinskoj

Iverje/Forrácsok, Pečuh, 1991. Pjesme je preveo Đuso Šimara Pužarov. Godine 2011. u nakladi Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj objavljena je zbirka Iz pozadine koja sadrži sve Gujaševe pjesme objelodanjene na stranicama Narodnih novina i Narodnog kalen-

Hrvatskoj samoupravi onedavno utemeljena i plesna skupina zanimljivog imena Zlatne noge koja marljivo vježba i hrvatske i mađarske plesne korake. Skupina se već može podići nizom nastupa u Šeljinu i okolnim naseljima. Sve u svemu, bila je to jedna nescvakidajna večer i druženje oko sadržaja koji očitito ne isključuju, nego, kako se pokazalo, itekako dopunjuju jedni druge. Možda je to i dobar prikaz moguće prakse za njihove buduće organizatore. Priredbu je počastio nazočnošću i šeljinski gradonačelnik Attila Nagy.

Branka Pavić Blažetin

Knjigu Josipa Gujaša Džuretina Iz pozadine predstavio je njezin urednik Silvester Balić

Trenutak za pjesmu

Josip Gujaš Džuretin

Vihor u Drvljancima

(Uspomena iz prošlosti)

Ovo se selo
već vekovima skriva
u naručju šuma,
drveće ga i danas štiti od vihora
granje puca
i strahovito šumi reka
vihor je.
Valovi ruše bregove,
vetar snagom orkana ruši strehe
u celo selo ugnezdio se strah,
„mrak je ko u rogu“,
Stare kuće-zbijenke škripe na vihoru
a njihove gazdarice
uplašene
klečuć
mole se bogu.

Dolaze jesenski programi

Zajednica hrvatskih umirovljenika i najesen nastavlja svoje aktivnosti. Poradi sastavljanja i prihvaćanja ovogodišnjega programa, u utorak, 25. rujna, u Croaticinoj klupskoj prostorijski održan je dvadeset i prvi susret Zajednice. Pozivu predsjednice Katarine Gubinski Takač odazvalo se desetak članova, kako oni kažu „ono čvrsto jezgro”. Po prihvaćenom godišnjem planu, u listopadu će se pridružiti Croaticinu „Tjednu hrvatske kulture”, u studenom predstavljajući najnovije knjige pjesnika Marka Dekića, u prosincu u suradnji s budimpeštanskom Hrvatskom školom zajednički proslaviti „Materice i Oce”, te početkom iduće godine, u siječnju prirediti već tradicionalnu pokladnu veselicu. I, naravno, neće zaboraviti ni slavljenike, to jest svakog susreta proslaviti imendane i rođendane članova. Član Mate Filipović je ponudio da će na pokladnoj veselici zasvirati na svojoj harmonici. Predsjednica Takač izvijestila je nazočne

da je za tradicionalnu bunjevačku proslavu putem natječaja tražila novčanu potporu od Veleposlanstva Republike Hrvatske u Budimpešti, te skrenula pozornost da je Glavogradski sud uz primjedbe i nadopune vratio zamolbu za registriranje udruge. Članovi su se složili da će potražiti iskusnog pravника i ponovno dostaviti zamolbu nadležnome sudu.

Sudionici susreta sa žaljenjem su ustanovili da mnogi umirovljenici koji obitavaju u glavnome gradu Mađarske ne dolaze na susrete, a kamoli na druge hrvatske priredbe u gradu. Oni i nadalje široka srca očekuju svakoga na svoje priredbe i susrete. U ime svih članova dopredsjednik Stipan Vujić čestitao je slavljenicima, nakon toga druženje je nastavljeno u prijateljskom ozračju, uza slatke zalogaje.

Kristina Goher

KISEG – Društvo za Naturpark Irottkő i Kulturni centar Jurišičeve tvrđave i ljetos priredjuje u okviru sajma Ursule, naticanje u kuhanju 21. oktobra, u nedilju, početo od 9 uri. Pravoda ta priredba ne more ostati prez hrvatske kuhinje. Kako nam je rekao Šandor Petković, predsjednik mjesne Hrvatske samouprave i opvut će se pripremiti čevapi, ki su postali jako popularni med Kisežani i rado se idu, a što se kuha za naticanje, to je zasad još tajna. U okviru kulturnoga programa nastupat će tamburaši Židanski bečari i ki-seški hrvatski pjevački zbor Zora.

BAČKA, KEČKEMET – Skupština Bačko-kiškunske županije svake godine dodjeljuje nagrade za istaknutu djelatnost u odgoju mladeži, javnoj prosvjeti, umjetnosti, znanosti, zdravstvu, javnoj službi, športu, za narodnosti, očuvanje okoliša i poljodjelstvo, te nagradu i priznanje predsjednika Skupštine. Na prijedlog Hrvatske samouprave grada Baje, Kulturnoj udruzi Bunjevačka „zlatna grana” iz Baje dodijeljena je Nagrada za narodnosti Bačko-kiškunske županije za 2012. godinu, koja će joj biti uručena 19. listopada ove godine u povodu nacionalnoga blagdana 23. listopada na Svečanoj skupštini Bačko-kiškunske samouprave u Kečkemetu. Tom prigodom KUD Bunjevačka „zlatna grana” nastupit će i u prigodnome kulturnom programu – reče nam uz ostalo Angela Šokac Marković, predsjednica Hrvatske samouprave grada Baje.

BAJA – Plesni krug „Šugavica” svakog petka od 18 do 21 sata u športskoj dvorani bajske Osnovne škole „Šugavica” priredjuje plesačnicu. Kako nas je obavijestio voditelj Jozo Sigečan, sljedeću plesačnicu, 18. listopada u Športskoj dvorani Osnovne škole na Dolnjaku, vodi plesač KUD-a „Tanac” Attila Tarnóczi, koreograf.

Mjesec hrvatske knjige 2012

Tradicionalna kulturna manifestacija «Mjesec hrvatske knjige 2012» održava se od 15. listopada do 15. studenoga u organizaciji Knjižnice grada Zagreba pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture. Ovogodišnja je tema posvećena Europskoj godini aktivnog starenja i međugeneracijske solidarnosti. Knjižnice širom Hrvatske te brojne druge ustanove uključene su u manifestaciju s raznovrsnim programom. Od središnjih programa nakon svečanosti otvaranja manifestacije, 15. listopada, u Scheierovoj zgradi, Matice hrvatske 4 u Čakovcu, slijedi stručni skup u Samoboru, Interliber od 13. do 18. studenoga, Nacionalni kviz za poticanje čitanja pod nazivom „Ove su knjige nagrađene, provjeri zašto!”, zajedničku akciju svih knjižnica 23. listopada pod nazivom „Čitajmo zajedno” te obilježavanje „Dana hrvatskih knjižnica” 11. studenoga.

Stipa i Ivett Bubreg iz Mohača

Narodnosni dan u Novom Selu

Dan sela u ovome malom podravskom naselju već se više godina organizira početkom jeseni. Tako je to bilo i ove godine, 15. rujna. Seoska i Hrvatska samouprava, uz potporu Županijske hrvatske samouprave te natječaja Leader (850 000 Ft) ostvarile su bogat cjelodnevni program s više iznenađenja.

Program je počeo s malonogometnim turnirom na kojem su igrale brlobaška, martinačka, daranjska, dombolska, tomašinska i lukoviška momčad. Pobjednici su bili Dombolci, drugo mjesto osvojili su Lukoviščani, a treće Martinčani. Načelnik Novog Sela Zoltan Varga uručio je i nagradu najboljem vrataru, Potonjaninu Davidu Siloviću.

Martinački župnik Ilija Čuzdi, koji je dušobrižnik i Novoseljana, u društvu šeljinskog dekana župnika Joze Egrija

Na veliko iznenađenje športaša i svih nazočnih Dana sela, na načelnikov poziv, prije podne došao je u posjet olimpijski pobjednik, dobitnik brončane medalje u hrvanju Petar Modoš sa svojom majkom, rođenom Novoseljankom i s obitelji. Gosp. Varga ga je pozdravio u ime svih mjesnih strastvenih navijača i predao mu poklon Novog Sela. Zatim je počelo druženje i potpisivanje snimaka s Petrom Modošem. Petar Modoš dobio od sela za poklon ljetovanje na Jadranu.

Prije podne djeca su mogla uživati u trambulinu, skakaonici, jahanju i vožnji karucama te u predstavi s konjima. Kuhalo se četiri vrste jela, a „južina“ za nogometaše i Novoseljane počela je u 13 sati.

U 16 sati misu na hrvatskom jeziku u mjesnoj crkvi Sv. Ane služili su Joso Egri, dekan

Predsjednik Hrvatske samouprave Novoga Sela Bela Siladi i načelnik sela Zoltan Varga

Sigetske regije, šeljinski i novi martinački župnik Ilija Čuzdi, koji se ovog puta predstavio i u Novom Selu i kojeg su u ime Novoseljana pozdravili i načelnik Varga i predsjednik mjesne Hrvatske samouprave Bela

Prepuna crkva uzvanika i vjernika

Siladi. Prigodom ovogodišnjeg Dana sela priređena je i izložba tkanina u mjesnom Domu kulture.

U 17 sati je počeo kulturni folklorni program s pozdravnim riječima. U ime samouprava gosp. Varga i gosp. Siladi pozdravili su generalnu konzulicu Hrvatske u Pečuhu, gđu Ljiljanu Pancirov, gosp. Josu Ostrogonca, predsjednika Saveza Hrvata u Mađarskoj, i gosp. Jozu Solgu, predsjednika Hrvatske samouprave Šomođske županije. Zatim je istaknuo i podario najmlađe Novoseljane i Novoseljanke koji su lani postigli dobre rezultate na natjecanjima: gimnazijalca pečuške Hrvatske škole Benjamina Erdeljija, koji je osvojio 4. mjesto u recitiranju, Kristinu Kašadi, koja je postigla drugo mjesto na Croatiadi, te Miru Schutzmann i Marka Begovca, dobitnike prve i druge nagrade na natjecanju u ljepoti kupališta Virág u Kapušu. Zatim je slijedio bogat folklorni program na

Dvije podravske članice KUD-a Ladislava Matušeka: Novoseljanka Erika Žarac i Martinčanka Marta Grošić

Brončani olimpijac Petar Modoš, dobitnik medalje u hrvanju

kojem su nastupili: Pavo Gadanji, gajdaš, počasni građanin Novog Sela, s Andorom Végom, poznatim gajdašem, lukoviški KUD Drava, barčanski KUD Podravina, martinački Ženski pjevački zbor „Korjeni“, kukinjski KUD „Ladislav Matušek“ i pjevačica Sandra Kampf.

Veselje je završilo s hrvatskim balom uz „Podravkinu“ glazbu ujutro u pet sati.

Tomislav Bunjevac

Izložba podravskih tkanina u domu kulture

„Tak so rekli kuma Dora, kaj se vino pite mora“

Berbeni kum i kumica

Pustarska i mlinaračka Hrvatska samouprava i ove su godine priredile Berbenu povorku. U subotu, 29. rujna, na ulicama pomurskih sela bilo je veselja, slavilo se grožđe, mošt i vino, pjevale su se hrvatske popijevke uz harmoniku i druge mužikaše. Okićeni traktori, konjske zaprege s grožđem, šarenim papirićima i lijepim djevojka-ma u narodnoj nošnji krenuli su iz Pustare prema Mlinarcima, gdje su ih očekivale skupine također na prikolicama, traktorima, obučeni u narodnu nošnju ili u prigodnu odjeću. Na ulicama su svi mahali, nudili ih vinom, kolačima, a sudionici ih nagradili veselim pjesmama o vinu i ljubavi. Povorka je nastavila prema gorici Šandorici, u vinograde, gdje većinom Mlinarčani imaju vinograde. Kod klijeti su ih već čekali, ponegdje kušali mošt, gazde hvalili svoj urod ili se žalili na tuču i mraz. Nakon kratke veselice u vinogradu, povorke su se okupile kod pustarskog doma kulture gdje je prikazan kulturni program.

Polaznici dječjeg vrtića iz Mlinaraca, koji pohađaju i pustarska djeca, odigrali su razne hrvatske igrice o berbi, a serdahelski Mješoviti pjevački zbor predstavio je šaljivu glazbenu scensku igru o svađi žene i muža „Moj muž, domaj boš“. Za dobru popijevku su se pobrinule žene pustarskog i mlinaračkog Pjevačkoga zbora. Kada se smračilo, nastavljalo se u domu kulture uza skromnu večeru i kolače. Prema riječima predsjednice pustarske Hrvatske samouprave Biserke Kiš, samouprava se priprema prirediti i Martinje u vinogradima, a i krštenje mošta.

Mlinarčanka Katica Kotnjek svake godine sudjeluje u Berbenoj povorci i

uvijek se dobro osjeća i vesela je iako ove godine neće imati baš mnogo vina jer kaže da je tuča mnogo upropastila:

– *Ovoga leta nam je toča stokla gorice, al nikaj to negda su bila išče hujša vremena. Pomlam da sam bila dekljčka pak smo morale iti brate gorice vu Palhegy, onda neje bilo takvo veselje, dagda smo i plakale, tak je bilo zima. Negda nesmo tak fletno brali gorice kak ve, bilo je da je već japa v jeni rangli za nami nosili žerjavku, da smo si roke topili. Brali smo zadnjega oktobra, pred Sesvetami. Negda so jako čakali da bode fngocukora vu grozdju, neje bilo penez kaj bi se kupil cukor, ve pak velido kaj poberemo fletno pak denemo cukora. Negda je nišče ne cukora del, ščesa bi kupili cukora? Jako je dragi bil. Da sam išče mala bila, vek smo išli zaran brati z kobilame, onda se moralo brati tak kaj kobila ne bi morala v kmici iti domaj. Šest-sedem smo brale, onda smo dopelale vu Šandoricu de smo meli klet. Ve je jako lepo, to sakomu velim kaj naj ide se malo veseliti, delo nas bo čakalo. Vele „Ako sam sebe neš štimal, nišče te ne štimal“, moraš celi den delate od jutra do mraka, sam kaj treja ostajiti vreme i za pajdaše, za družino i veselje – kazala je teta Katica.*

- Beta -

Kiseški festival trgadbe s Hrvati iz Slovenije

Lani na Danu Općine Orehovica, 21. maja u Hrvatskoj, na slavljenje su bili pozvani uz kiseške Hrvate i Hrvati iz Ljubljane.

Naravno da je ova prilika doprimila nova prijateljstva med člani kulturnih grup, a peljači Šandor Petković i Stanko Mijo su već planirali moguće susrete. Ljetošnji festival trgadbe u Kisegu 29. septembra, u subotu, je omogućio realiziranje ovih planov.

Člani HKDM-a pred kipom
Nikole Jurišića u kiseškoj tvrdjavi

Medjimurci, oko pedesetimi, su došli na ovu popularnu kisešku priredbu. Svojom narodnom nošnjom, muzičkim i plesničkim programom začarali su publiku na trgadbenoj povorci, isto tako i na pozornici. Stanko Mijo, predsjednik HKDM-a je na ovu priliku doprimio članice četirih sekcija. Rodoljubnu pjesmu u interpretaciji Ivana Dominika, člana dramske sekcije, su svi znatiželjno i ganuto poslušali. Tamburaška grupa Đilkoši pod vodstvom Josipa Lileka, pjevačka grupa Katruže pod peljanjem Katice Kopasić, plesači pod nazivom Prvi korak, i dirigiranjem Ivana Cara su ne samo otpodne nego i na večernjoj zabavi pokazali svoje znanje, veselje i ljubav prema svojim novim prijateljima. – Nadam se da će naš posjet vašoj kiseškoj Hrvatskoj samoupravi biti početak plodne suradnje i gradnje prijateljskih mostova između dvije hrvatske zajednice, koje izvan matične domovine njeguju hrvatski kulturni izričaj i tako odolijevaju asimilaciji – je uz ostalo rekao kod zbogomdavanja Stanko Mijo, a Kisežani ove cilje držu jako važnim.

Marija Fülöp Huljev

TUKULJA – Budući da su u više navrata gostovali na raznim programima, tukuljski Mješoviti pjevački zbor «Komšije» odlučio je da će ove godine ugostiti svoje prijatelje. U subotu, 20. listopada, s početkom u 14 sati, u gradskom domu kulture u organizaciji narečenoga zbora priređuje se Susret pjevačkih zborova. Na Susretu će nastupiti erčinski Ženski pjevački zbor »Jorgovan«, kačmarski Ženski pjevački zbor, tatahaski mađarski zbor, tukuljski njemački pjevački zbor, Racki muški zbor i, naravno, domaćini, Mješoviti zbor «Komšije». Susret sufinancira Hrvatska samouprava grada Tukulje.

Slavonski plesovi u srcu Budimpešte

Između 16. i 22. rujna diljem Europe i u mnogim gradovima na drugim kontinentima održavala se najmasovnija manifestacija o održivu kretanju Europski tjedan mobilnosti. Tjednu se 11. put pridružila i Budimpešta s nizom priredaba – od konferencija, otvorenog dana kod remize Kelenföld do programa za odrasle. U sklopu Tjedna, 22. rujna, na Bezautomobilski dan duž Adrássyve ceste održavao se susret plesnih skupina raznih žanrova i kazališta TeARTrum festival. Toga sunčanoga dana bilo je neobično vidjeti kako su tu prometnu gradsku ulicu postupno zauzeli pješaci, sunčane zrake su blještale po zrcalima medenjaka, a po zraku su se miješali mirisi pečenja i svježeg otopljenog

šećera, vjetrić je donosio melodije pjesama i smijeh djece. Na raskrižju ulica na otvorenoj pozornici su nastupali razni izvođači, od pop do klasične glazbe. Na otvorenoj pozornici Fuzine kod Opere s polusatnim programom nastupilo je veliško Kulturno-umjetničko društvo Ivana Gorana Kovačića. Plesači su izveli splet slavonskih plesova, koreografije Saše Šapića, i pjevali slavonske pjesme. Znatiželjnici su zastali kod pozornice i uživali u prekrasnim slavonskim nošnjama iz starih škrinja mama i baka, te veseloj izvedbi pjesama i plesova plesača KUD-a uza svirku orkestra Društva. Njihovim je gostovanjem ostvaren dugogodišnji plan i san članova Hrvatske izvorne plesne skupine iz Budimpešte. Naime oni već niz godina na poziv veliškoga društva gostuju na tradicionalnoj međunarodnoj smotri folkloru naslova „Čuvajmo običaje zavičaja“, ali zbog financijskih poteškoća do sada nije bilo prigode na uzvratni nastup. Za vrijeme dvodnevnog boravka plesača iz Hrvatske organiziran je posjet znamenitostima grada i, naravno, druženje sa članovima budimpeštanske plesne skupine.

Kristina Goher

Izvrstan nastup tukuljskog podmlatka

Već je stara tradicija da u sklopu manifestacije ili posebno priređuje se Dan narodnosti. Ako u mjestu nema folklorne skupine, potakne na razmišljanje narodnosne samouprave koga pozvati i po mogućnosti to ostvariti u danim financijskim okvirima. Izbor glede Hrvatske samouprave XVIII. okruga bio je odličan. Naime u sklopu 14. izdanja manifestacije Dani gradske četvrti Havanna budimpeštanskog XVIII. okruga, u subotu, 15. rujna, priređen je Festival narodnosti. U dvorištu Doma zajednice „Béla Kondor“ predstavili su se folklorišti armenske, ciganske, bugarske, grčke, hrvatske, njemačke, poljske, rusinske, slovenske i srpske narodnosti. Hrvatsku je zajednicu na Danu predstavljao podmladak tukuljskoga Kulturno-umjetničkog društva. U polusatnom nastupu mladi plesači izveli su splet šokačkih, pomurskih i bunjevačkih plesova u pratnji sastava Kolo. Spretnom, uvježbanom i izvrsnom izvedbom plesnih koreografija odista su uspjeli iznenaditi okupljene. Zahvaljujući Ladislavu Halasu nema bojazni, hrvatski se folklor u Tukulji i nadalje njeguje. „Lipo su plesali, vridno ih je bilo pozvati“ reče članica Hrvatske samouprave XVIII. okruga Marija Srakić Mareljin.

Narečena samouprava ove godine gospodari iznosom od 600 tisuća forinti. Dio su već potrošili na razne priredbe, kupnju nošnje, a do kraja godine organizirat će još darivanje djece prigodom Sv. Nikole i javnu tribinu.

Kristina Goher

PETROVO SELO, ŠENKOVEC – Na inicijativu bivšega načelnika Petrovoga Sela, Viktora Kohuta ki je i sam nogometaš, kot i Renata Turka, predsjednika Mjesnoga odbora Šenkovca, gdo takaj se labda, malo zreliji športaši dvih naselj lani su se prvi put sreli na prijateljskoj utakmici u Šenkovcu. Do povratnoga pohoda će doći 20. oktobra, u subotu, kad se bude šenkovljanska ekipa odazvala pozivu Petrovišćanov. Kako je rekao Viktor Kohut, domaćini će šenkovljansku delegaciju dočekati u Vincjetu i onud putuju jur skupa dalje do Muzeja željezne zavjese u Gornji Četar, kade će goste ne samo peljati, nego i pozvati na kupicu vina, vlasnik privatnoga Muzeja Sándor Goják. Slijedeći cilj je austrijski Eisenberg, otkud je jedinstvena panorama na Pinčenu dolinu, što je svakomu vridno viditi. U Kartežu je zatim objed, a u 15 uri na mjesnom igrališću počinje prijateljska utakmica med izabranom domaćom ekipom i veterani Nogometnoga kluba Sutla. Za večeru je nedavni pobjednik na seoskom naticanju u kuhanju, Vilmos Dezső, obećao neki specijalitet od divljači, a spravišće sponzorira i privatnik Petar Hiršl.

IGRE ZA VAS

DAN I NOĆ

Igra je za dvoje ili za više igrača. Bira se igrač koji izgovara riječi „dan” ili „noć”. Kad igrač kaže „dan”, onda drugi igrač treba ustati; kada izgovara „noć”, trebaju čučnuti. Tko pogriješi, ispada iz igre, a zadnji koji ostaje taj je pobjednik.

FANTA

Fantovi su razni predmeti koje igrači pred početak igre sakriju u vrećicu. Svatko zna što je njegov fant. Jedan igrač izvlači fantove. Držeći fanta skrivenog u ruci, postavlja pitanje onom tko je na redu da postavi zadatak: „Što da radi ovaj fant?” (vlasnik fanta). Kad je pitanje postavljeno, fant se pokazuje i vlasnik fanta mora obaviti zadatak: tek nakon izvršenja zadatka vlasniku fanta može se vratiti njegov predmet.

KAUBOJI I INDIJANCI

Dvije skupine igrača (ne mora biti isti broj na obje strane) podijele se. Jedni su Indijanci (lopovi), a drugi kauboiji (žandari). Kauboiji pronalaze mjesto gdje će se brojiti, npr. do 50, a Indijanci bježe. Kad neki kauboij uhvati Indijanca, mora ga držati tri sekunde i reći 1,

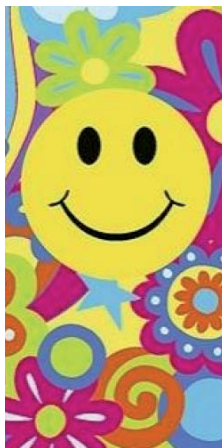

2, 3, kauboij si ti! Tako Indijanc postaje kauboij, a igra se dok se svi Indijanci nisu pretvorili u kauboije.

CARE, CARE, GOSPODARE

Djeca se poredaju jedan do drugoga, a jedan (car) uza zid kao kod igre «skrivača». Onda ovi iz reda pitaju: «Care, care, gospodare, koliko ima sati?», a ovaj im odgovara, npr.: „dva konjska” (dugački koraci), ili „pet mišjih” (mali koraci), ili „tri mačja” ili „jedan mravlji”, već u skladu s tim koliko mu je drag onaj koji pita.

Cilj je da se pogodi po glasu tko pita, pa zato pitači često mijenjaju glas. Onaj koji prvi stigne do cara, postane novi car. Kad nekoga želiš prevariti, pustiš ga da ti skoro priđe i onda mu kažeš: „Pao sat u bunar”, na što se ovaj vraća na početni položaj.

Americi. UNICEF-ova je pomoć ponovno usmjerena na Europu, i to na njezin istočni dio nakon pada socijalizma u tom dijelu Europe. Vijeće za djecu Republike Hrvatske odlučilo da se Međunarodni dan djece u Hrvatskoj obilježava prvog ponedjeljka u listopadu.

- Beta -

unicef day for change

Izradila: Dijana Kovačić
iz Ficehaza

DJEČJE ŽELJE...

Želim da u svijetu vlada **mir, ljubav, sloga i prijateljstvo**. Da svako dijete ima topli dom. Želim da svako dijete ima pravo na školovanje i odrastanje.

Želim da sva djeca na svijetu **budu zdrava i vesela**, i želim da se odrasli ne svadaju i da nema ratova.

Želim da u mojoj školi **nema nasilja, omalovažavanja, vrijeđanja**, razdvajanja djece u skupine na one čiji roditelji imaju mnogo novaca i na one čiji roditelji nemaju novaca. Želim da u školama kada dođemo na sat, nastavnici nas ne gledaju „preko oka”, nego nas pozdrave sa širokim osmijehom. Želim **da se djeca igraju i družu nakon nastave**, a ne samo preko Facebooka. Želim da se u mom gradu izgradi športski centar za djecu i mladež. Želim da policija učini sve da nas zaštiti od „prijatelja” koji žele da nam prodaju drogu. **Želim da se roditelji ne brinu** što će sutra svojoj djeci dati jesti, jer već nekoliko mjeseci nisu primili plaću. Želim da nema potresa, poplava, ratova, korupcije itd., a najviše od svega želim da mi mama rodi brata!!!

Moja želja je **da svi budemo veseli**, da svako dijete ima svoj topli dom, da svako dijete ima ono što zavređuje, ni previše ni premalo, da se za sve neizlječive bolesti nađe lijek, **da pomazemo jedni drugima**.

Jedina je želja svih ljudi na svijetu **ljubav**. Želim svima na ovome svijetu prvo zdravlje, a onda ljubav, jer svatko zavređuje biti voljen, a ako želi biti voljen, treba znati i umjeti voljeti.

Moja je najveća želja da u svijetu **ne bude rata, da se ljudi ne svadaju...** Da među ljudima vlada sloga, mir, ljubav... Da svi budemo JEDNAKI! Želim **da oružje nestane**, da nestanu sve ružne riječi i da postoje samo one lijepe, tople koje svako dijete čine sretnim... Želim da svako dijete ima obitelj uz koju će bezbrižno odrastati, da ne pravimo razlike po boji kože, po vjeri, po odjeći koju nosimo... Da ne bude smrtonosnih bolesti... I da svi oni koji su bolesni ozdrave... Da sve napuštene životinje nađu vlasnika koji će se brinuti o njima, koji će im pružati mnogo ljubavi i pažnje!

Petrovski dan radosti

Športski trenutki, naticanje u kuhanju, vinska fešta i prošecija

Prava jesenska atrakcija je u zadnji ljeti trgadbena povorka u Petrovom Selu, kako i u Koljnofu, Gornjem Četaru i Prisiki. Iako su nam trianonske velesile petroviske Gorice otrgnule, lipa tradicija vinske fešte je ostala i u zadnji čas obnovljena prik Zaklade za Petrovo Selo i brojnih seoskih kulturnih, civilnih i športskih društava. Ljetos se je organizacijskom timu pridružila i Seoska samouprava ter su na vidjelo došle i nove ideje. Neka bude vinska fešta spojena seoskim danom, u kom se nudjaju šaroliki i bogati programi za sve stanovnike. Cilj je bio razveseliti, zabavljati, bezbrižno u skupščini pobrati sve više ljudi 29. septembra, u subotu. Organizatori su zaistinu uložili puno truda, a prvi dan petroviske radosti no pravoda nije ostao prez uspjeha i najvećega priznanja, veselja, smijanja, aplauza i pohvalne riči.

Staramajka Ana Milišić-Horvat s nukićem Jandrom Horvatom u borbi

U športskom naticanju su uspješne bile različite generacije

Otac i sin Jožef i Daniel Timar složno u jednoj zadaći

Članice ovo ljeto osnovanoga Kluba penzionistov

Čas je šicala godina, čas je glavu zdignulo sunce iznad oblakov, čas je bilo još i prevruće, a negda-negda pak i hladnije. Pod kotli su polako ognji nažgani jur rano ujutro, a marljive ruke su mišale, dodale, rizale, misile, zatim još i pekle ugarske i hrvatske specijalitete.

Svako jilo je završilo pred žirijem ter je kvalificirano, a kasnije se je nudilo i prodalo ogladnjelim diozimateljem. Nije bilo ni žedje, bijelo kot črljeno vino je po volji prik guta poteklo, a nuagi privilegirani su dobili i žgano

Ovo je öttükény - starougarsko jilo za svetak

Gyöngyi Pataki-Kapitar kuhala je sa šogoricom Anom Kočiš-Pataki

Pobjednička jagarsko-lugarska ekipa na naticanju u kuhanju

za kušanje pri pojedini kuharski krugi. Naticanje u kuhanju se je odvijalo izvan seoskoga igrališća, a na samom terenu za nogomet u veseloj igri su se našli hrabriji sportaši iz svake ulice ki su si htili i tijelo malo

razgibati. Šalne zadaće kot npr. tiranje labde s metlom, skakanje u vrića, bižanje i peljanje labde s partnerom u kariki, vličenje žice itd. sapu su odzeli, zahtjevali su i neku brzinu, a i veće fizičke napore od najavljenikov, ali više je bilo navijanja, solidarnosti, a ne nazadnje i zabave pri ovom susretu.

Najmanji su na asfaltu moljali, a i nje su izmoljali. Stari Peugeot pak je postao žrtva ognjogasne predstave. Gulaš, langoš, palačinke, zelje i pažulj, sve pečeno meso, slanina i kobasice su sve izašli, gdo je zadnji došao jisti već nije mogao. Prvaki u kuhanju su postali jur rutinirani majstori, jagari i lugari ter njevi pomoćnici, ki su najsrčnije pozvali i na jedan gutljaj šampanjca iz pobjedničkoga pokala. Otpodne je od igrališća krenuo pak trgadbeni lanac traktorov, mašinov, konjev, pišakov kim iz repertoara falila nije ni dobra volja, niti jačka a ni šalne riči za izvikavanje. Nebo se je jur čvrsto sivilo kad se je pod šatorom proširila mužika, a med triznimi i manje

Čistačice isključivo za eure su bile voljne djelati

triznimi zato je još ostalo veseljakov ki su još noćne, a znamda i jutarnje ure ishasnovali za druženje, pominkanje ter mulatovanje.

-Tiho-

Člani HKD-a Gradišće prošli su najzad po retro-rublje u ljeti sve do šezdesetih

Ugarska nima morja, ali ima mornare sa šiftom skupa

Familija mušlincov u očekivanju grozja i mušta

Petroviski olimpijski veslačići

Vino, zanos, Hrvatska

Antonija Mrgudić trinaesta generacija obitelji

Po uličicama, trgovima Budimske tvrde i ove je godine priredjen Međunarodni sajam i festival vina. Dvadeset i prvo izdanje priredbe otvoreno je 12. rujna, a Hrvatska je nastupila kao počasni gost.

Manifestaciju u trajanju od pet dana, 12–16. rujna, posjetilo je šezdesetak tisuća ljudi, a na Festivalu se predstavilo umalo dvjesto vinarija. Pri otvorenju ministar ruralnog razvoja Sándor Fazekas istaknuo kako je vinski sektor u prošlogodišnjem prihodu mađarske poljoprivrede imao udio od 67,5 milijardi forinti. Nazočne je pozdravila i savjetnica Veleposlanstva Republike Hrvatske u Budimpešti Silvija Malnar. Ona je naglasila kako je za hrvatske vinare iznimna čast sudjelovati na ovogodišnjem festivalu kao počasni gost. Posredstvom Hrvatske gospodarske komore, Sektora za poljoprivredu, prehrambenu industriju i šumarstvo i Hrvatske turističke zajednice, naša matična domovina predstavila se s 27 vinarija i stotinjak vina. U Hrvatskoj vinarstvo i proizvodnja vina ima staru tradiciju. S koljena na koljeno predaje se znanje, poštivanje i ljubav prema vinu i vinogradu. U Hrvatskoj ima 17 tisuća proizvođača vina, a omjer površina kontinentalnih i primorskih vinograda je 32 : 68 posto. Sveukupan broj sorta grožđa je 200, broj urođenih sorta

60. Posjetitelji Festivala mogli su kušati i tri hrvatska urodna vina: slamnatožutu Graševinu, sortu velikih mogućnosti sa zlatnom nijansom Malvaziju i kralja crnih vina Plavca malog. Narečene sorte zastupljene su 48 posto. Činjenica jest da najbolji promicatelji hrvatskih vina te općenito hrvatskih proizvoda jesu turisti. Samo je pitanje da kada prođe zanos ljetovanja na hrvatskome Jadranu, hoće li izdvojiti iz kućnog proračuna toliki iznos, budući da uspoređujući s cijenama domaćih ili inozemnih proizvoda na mađarskome tržištu, oni se smatraju prilično skupim. Ipak bilo bi lijepo vidjeti na policama i proizvode Lijepe Naše, te ih katkad kupiti.

U sklopu Festivala na Vinskoj akademiji Franjo Franec i Saša Špiranec izlagali su o dugogodišnjoj tradiciji hrvatskoga vinarstva i hrvatskih vina. Potom je publika imala prilike i kušati hrvatska vina. Popratni programi Festivala bili su nastupi poznatih mađarskih izvođača, a 15. rujna na danu folkloru nastupili su i plesači pečušskog KUD-a Tanac.

S obzirom na veliki uspjeh hrvatskih vina na Međunarodnom sajmu i festivalu vina, započeli su pregovori o mogućem budućem sudjelovanju Hrvatske u statusu standardnog postava na manifestaciji.

Kristina Goher

SANTOVO – Hrvatska samouprava sela Santova 20. listopada organizira jednostavno hodočašće u najistočniji hrvatski grad Ilok, u samostan i Župu Svetog Ivana Kapistranskog. Hodočasnici iz Santova, kojima će se priključiti i skupina bunjevačkih Hrvata iz Baje, sudjelovat će misnom slavlju koje će u župnoj crkvi Svetog Ivana Kapistranskog služiti santovački župnik Imre Polyák, ujedno biskupski namjesnik za narodnosti Kalačko-kečkemet-ske nadbiskupije. Tom će prigodom šokački i bunjevački Hrvati iz Santova odnosno Baje posjetiti vjerske, kulturne i povijesne znamenitosti grada Iloka.

Zagrebačka filharmonija u Središtu „Kodály”

Zagrebačka filharmonija ima koncert 20. listopada u pečuškoj koncertnoj dvorani u Središtu «Kodály» s početkom u 18 sati. Filharmoničari nastupaju pod ravnanjem Uroša Lajovića, uz Radovana Cavallina na klarinetu i baritona Ljubomira Puškarića. Na programu su: Claude Achille Debussy, Krešimir Baranović, Frano Parać i Johannes Brahms. Podrobnije: www.pfz.hu.

GLAS GRADIŠĆA
OMLADINSKI FESTIVAL HRVATSKE PJESE
20.10.2012
GG 2012
HRVATSKI ŽIDAN / H/
KULTURNI DOM
19:00
BUDI TI GLAS GRADIŠĆA 2012!
22:00 - BAL
PINKA BAND & ŠTRABANCI

Dani hrvatskoga turizma 2012 u Dubrovniku

I ove će godine, u zajedničkoj organizaciji Ministarstva turizma (MINT), Hrvatske turističke zajednice (HTZ), Hrvatske gospodarske komore (HGK) i Hrvatske radiotelevizije (HRT), biti održani Dani hrvatskoga turizma 2012 (DHT), odnosno sada već redoviti godišnji Susret hrvatskih turističkih djelatnika, koji redovito okuplja više od dvije tisuće sudionika. Skup će se održati 18. i 19. listopada u dubrovačkim hotelima Valamar. Riječ je o najvećemu skupu hrvatskih turističkih djelatnika na kojem će cjelokupna struka imati prigodu raščlaniti učinke ovogodišnje sezone, a bit će najavljene i aktivnosti za sljedeću turističku godinu. Izvor: hgk